

RZEMIEŚLNIK POMORSKI

TYGODNIK GOSPODARCZY

Nowe zarządy przystępują do pracy

Uroczysty akt wręczenia nominacji komisarycznym zarządom cechowym

W Bydgoszczy, w sali Resursy Kupieckiej odbyła się w dniu 8 bm. uroczystość wręczenia aktów nominacyjnych członkom zarządów cechowych z okręgu bydgoskiego, obejmującego miasto i powiat Bydgoszcz oraz powiaty wyrzyski i szubiński. Uroczystość zajął prezes Izby Rzemieślniczej p. Wiktor Kuczma, witając przedstawiciela Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego p. inspektora Bohdana, przedstawiciela Miejskiego Komitetu PPR p. Drzewieckiego, wiceprezesa Izby Rzemieślniczych p. Fiołkę, przedstawicieli Okręgowego Związku Cechów p. prezesa Łukaszewskiego i kierownika p. Stefaniaka oraz przedstawicieli prasy.

Prezes Kuczma wygłosił następnie krótkie przemówienie tej treści: „Nadeszła upragniona chwila, chwila przebudowy życia organizacyjnego rzemiosła. Przebudowa samej struktury rzemiosła podyktowana została potrzebom tętna gospodarczego naszego odrodzono Państwa. Cechy rzemieślnicze w ciągu dzieł żyły w zmiennej kolejności, przeżyły blaski i cienie, posiadały dobre i złe strony.

W trosce o dobro kraju i jego obywateli, z żywych pobudek przysłużenia się jak najlepiej odbudowie gospodarstwa narodowego młodego organizmu Demokratycznej Polski Ludowej rzemieślnik polski dążył świadomie do stworzenia zdrowego, krzepkiego, samorządu gospodarczego rzemiosła, którego wyrazem jest dzisiejsza struktura a wymową przymus cechowy.

Koledzy! Ta uroczysta chwila dzisiejsza wręczenia wam nominacji Komisarycznych Zarządów Cechu jest dla nas rzemieślników chluba, albowiem od tej chwili wkraczamy na nowe drogi postępu i rozwoju pracy. Idąc w teren, w poszczególne ognia rzemiosła, macie pracować nad uświadomieniem swoich kolegów, organizować życie po myśli nowej rzeczywistości, wychować zastępy młodego narybku, świadomego i przygotowanego do nowych dróg socjalizacji. Uspołecznienie rzemiosła jest zadaniem chwili i nieodzownym warunkiem prowadzącym do szczęśliwego, wolnego od wyzysku jutra. Koledzy! Dumni możecie być z tego, że obdarzono was tak wielkim zaufaniem, tym niemniej spoczywa na was obowiązek i odpowiedzialność wywiązania się bez reszty z przyjętych na siebie obowiązków, a jest ich wiele. Usuwać partactwo i rugować podzie-

mie rzemiosła, tworzyć jednolity zorganizowany blok rzemieślniczy o wysokiej etyce zawodowej”.

Imieniem Miejskiego Komitetu PPR słowa gratulacji pod adresem otrzymujących nominację rzemieślników wypowiedział p. Drzewiecki, życząc im aby przez wzmógłony trud i pracę przyczynili się do wzmocnienia produkcji rzemieślniczej. Prezes Okręgowego Związku Cechów p. Łukaszewski wygłosił krótkie przemówienie o zadaniach pracy organizacyjnej w rzemiosle. Imieniem wojewody pomorskiego życzenia działaczom rzemieślniczym złożył p. inspektor Bohdan. Wiceprezes Związku Izby Rzemieślniczych p. Fiołka zapewnił imieniem zebranych przedstawicieli wojewody, że rzemiosło wypełni swój obowiązek obywatelski i że rzemiosło, będące częścią świata pracy, wyraża swoją radość wobec zjednoczenia ruchu robotniczego w Polsce. Z kolei o szczerą i intensywną współpracę apelował do zebranych dyr. Izby Rzemieślniczej p. Werno. Imieniem redakcji „Rzemieślnika Pomorskiego” złożył nowym zarządom gratulacje red. Kołodziejczyk.

Po tych przemówieniach nastąpił akt wręczenia nominacji, które odbierali starsi poszczególnych cechów dla całego zarządu. Do każdej nominacji dołączony został wzorcowy statut oraz postanowienie wojewody pomorskiego, że starszy cechu jest likwidatorem agend starego cechu.

Po części oficjalnej nastąpiła odprawa nowych zarządów, przeprowadzona przez dyr. Izby p. Werno.

W odprawie tej omówił dyr. Werno nast. sprawy:

Tymczasowa Instrukcja dla Komisarycznych Zarządów Cechów.

I. Podstawą działalności Komisarycznego Zarządu Cechu jest nadany cechowi statut, z którym winien się Zarząd Komisaryczny dokładnie zapoznać przed rozpoczęciem swego urzędowania.

II. Zwraca się uwagę, że zgodnie ze statutem, cechy winny stosować się do zarządzeń Izby Rzemieślniczej. Izba Rzemieślnicza ma prawo przeprowadzać kontrolę działalności ogólnej i gospodarki finansowej cechu w każdym czasie (§ 48 statutu).

III. Komisaryczny Zarząd winien przystąpić bezzwłocznie do zorganizowania biura

cechowego. Ze względów ekonomicznych jest rzeczą pożądaną, aby kilka cechów zorganizowało wspólne biuro. W sprawie utworzenia takiego biura należy zasięgnąć informacji w Okręgowym Związku Cechów. Zwraca się uwagę, że tylko należycie zorganizowane biura będą mogły sprostać wszystkim obowiązkom i zadaniom określonym przez statut.

IV. Obowiązkiem biura jest:

a) sporządzenie spisu członków danego cechu, spis powyższy winien obejmować oprócz imienia i nazwiska również dokładny adres;

b) założenie dla każdego cechu oddzielnej książki kasowej i książki inwentarzowej. Książki te powinny być bieżąco prowadzone. Dalsze książki zostaną założone później w myśl szczegółowych instrukcji, które opracuje Izba;

c) ściąganie składek bieżących od dnia 1 listopada 1948 r. w wysokości ustalonej przez Izbę Rzemieślniczą. Wysokość składek cechowej jest zależna od zadeklarowanego w Urzędzie Skarbowym obrotu i wynosi:

0,7% — od obrotu ślusarzy samochodowych, zegarmistrzów i złotników, mechaników i optyków, kuśnierzy oraz kominarzy;
0,4% — od obrotu cukierników;
0,3% — od obrotu fryzjerów;
0,25% — od obrotu piekarzy;
0,2% — od obrotu wędliniarzy;
0,5% — od obrotu innych rzemiosł.

Młynarze wpłacają składki w wysokości 500 zł od każdego sworznia. Składka nie może być niższa jak 250 zł mies., od której to sumy należy doliczyć kwoty: 20 zł jako składka na Fundusz Domu Rzemiosła w Warszawie i 50 zł z tytułu prenumeraty czasopisma fachowego „Rzemieślnik Pomorski”

Instrukcja dla Starszego Cechu dotycząca przeprowadzenia likwidacji majątku rozwiązane Cechu.

Likwidator Cechu ma obowiązek natychmiast, a najdalej w 8 dniach przejąć całkowity majątek zlikwidowanego Cechu, wyszczególniając w protokół stan według następujących działów:

1. nieruchomości, 2. ruchomości, 3. kasa, 4. aktywa i pasywa, 5. księgi i akta.

Protokół zdawco-odbiorczy należy sporządzić w obecności starszego cechu, skarbnika i sekretarza lub w razie niemożności

zebrania tego kompletu w obecności 3 członków starego zarządu i 2 dokooptowanych członków Cechu. Protokół powyższy sporządza się zgodnie z załączonym wzorem.

I. Protokół ma być wykonany w 4 równobrzmiących egzemplarzach pismem maszynowym. Każdy egzemplarz protokołu ma być podpisany przez wszystkich obecnych.

II. Po jednym egzemplarzu protokołu otrzymują: a) Izba Rzemieśnicza, b) właściwy Okręgowy Związek Cechu, c) likwidator, d) zdający. Doręczenie względnie przesłanie egzemplarzy protokołów winno nastąpić niezwłocznie.

III. Likwidator, który przejmuje majątek od kilku Cechów obowiązuje jest sporządzać dla każdego Cechu osobny protokół.

IV. Likwidator ma obowiązek zabezpieczyć przejęty majątek zlikwidowanego Cechu. Może on powierzyć przejęty majątek jednemu z członków Cechu do tymczasowego przechowania. O przejęciu majątku oraz o oddaniu na tymczasowe przechowanie winien likwidator natychmiast zawiadomić Izbę Rzemieśniczą. Bez zezwolenia Izby Rzemieśniczej nie wolno rozporządzać przejętym majątkiem.

V. Likwidator winien przedstawić Izbie Rzemieśniczej propozycje dotyczące ewtl. podziału majątku między nowe Cechy. Izba

Rzemieśnicza zdecydować o sposobie i terminie rozdziału powyższego majątku.

VI. W razie zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości związanych z przekazaniem wzgl. z przejęciem majątku likwidowanego Cechu należy zwracać się po informacje do Okr. Zw. Cechów wzgl. w sprawach zawitych do Wydziału Nadzoru Izby Rzemieśniczej.

VII. Wszelkie koszty związane z likwidacją tak rzeczowe (papier, maszyna itp.) jak i osobowe (przejazdy, diety itp.) winny być pokryte z majątku likwidowanego Cechu. Dyspozycja gotówką na pokrycie powyższych kosztów może nastąpić po przedstawieniu odpowiednich dowodów i po uzyskaniu uprzedniej zgody Izby Rzemieśniczej, która w tym zakresie zastosuje przepisy dotyczące pracowników i członków Zarządu Izby.

Po przeprowadzeniu przez dyr. Werno odprawy nowych zarządów zebrani w licznych zapytaniach wyrazili swe wątpliwości, które referent szczegółowo omówił i wyjaśnił. Na zakończenie p. prezes Fiołka zdał zebranym relację ze zjazdu w Warszawie, na którym omawiano ogólne położenie rzemiosła i debatowano nad jego przyszłością. Apelem o zachowanie wiary w przyszłość i rozwój rzemiosła zakończył prezes Fiołka swe przemówienie, po czym prezes Kuczma zakończył zebranie hasłem „Cześć Rzemiosłu”.

Rzemiosło w planie trzyletnim

Wykonanie planu trzyletniego w rzemiosle, obejmującego lata 1947—1949, wymaga przeprowadzenia szerokiej akcji inwestycyjnej i szkoleniowej. Dotychczasowe osiągnięcia rzemiosła wskazują na to, że plan ten zostanie w 100 proc. wykonany. Zaplanowana produkcja na r. 1947 wynosi 1.520 mil. zł przedwojennych, na 1948 r. — 1.740 mil. zł, a na 1949 r. — 2.030 mil. zł przedwojennych. W przyszłym roku wartość produkcji rzemieśniczej zwiększy się o 75 proc. w porównaniu z produkcją z 1938 r. Wartość produkcji na jednego mieszkańca w r. 1947 wynosiła 64,50 zł, w 1948 r. — 73,30 zł, a w 1949 r. — 84,70 zł przedwojennych, podczas gdy w r. 1938 wynosiła 76,90 zł.

Plan trzyletni przewiduje daleko idącą mechanizację już istniejących oraz powstawa-

nie nowych zakładów rzemieśniczych i tak na r. 1947 przewidziane było utworzenie 25 tys. nowych zakładów, na 1948 r. — 22 tys., a na 1949 r. przewiduje się 19 tys. nowych zakładów. Na Ziemiach Odzyskanych powstanie ok. 12 tys. nowych przedsiębiorstw rzemieśniczych. W ostatnim roku planu gospodarczego ilość warsztatów rzemieśniczych wzrosła o 53 proc., a ilość zatrudnionych o 72 proc. w porównaniu ze stanem przedwojennym i wynosić będzie 3,2 osób na jeden warsztat.

Przed wojną ilość uczniów rzemieśniczych wynosiła ok. 100 tys., w r. 1946 ilość ta zmalała do 44 tys. Według planu trzyletniego liczba uczniów rzemieśniczych kształtuje się następująco: w 1947 r. 83 tys., w 1948 r. — 109 tys., a w 1949 r. — 121 tys.

Wezwanie do rzemieślników

Do wszystkich Okręgów wysłał Zakład Doskonalenia Rzemiosła załączone wezwanie.

Sprawie kultury i oświaty rzemieślniczej poświęca się stanowczo za mało uwagi. Zwłaszcza młodzież rzemieślnicza pozostawiana sama sobie w sferze przeżyć duchowych, bez pomocy organizacji rzemieślniczych pozostaje znacznie w tyle poza młodzieżą krajów sąsiednich. Odkrycia i wynalazki, nauka i sztuka, wiedza o życiu innych narodów są nieznanne naszej młodzieży i nie wzbudzają w niej znaczniejszych zainteresowań w tym kierunku.

Stan ten nie jest możliwy do utrzymania. **Nie może być mowy o podniesieniu znaczenia rzemiosła bez podniesienia oświaty rzemieślniczej i uświadomienia społecznego.** Rzemiosło przeżywa kryzys reorganizacyjny i w nowych warunkach rozwojowych może zająć poważne stanowisko, tylko w oparciu o nowoczesny pogląd na wszystkie sprawy życia współczesnego człowieka.

Zakład Doskonalenia Rzemiosła uporządkował się z organizacją kursów rzemieślniczych zawodowych — przystępuje do nowej akcji: organizacji **burs rzemieślniczych**, na razie przy wszystkich Zarządach Okręgowych Cechów i organizacji **świełlic rzemieślniczych**.

Najpierw powstaną te instytucje przy tych Okręgach, gdzie Zakład napotka na czynną współpracę. Zakład rozporządza środkami materialnymi w granicach rozsądnych, aparatem instruktorskim i pomocami naukowymi, względnie możliwością ich zakupienia.

W celu omówienia zorganizowania burs i świełlic, jeszcze w bieżącym roku wydelegujemy do Was naszych instruktorów. Prosimy o spowodowanie zebrania Zarządu na dzień....., godz..... Jeżeli ten termin nie odpowiadałby Zarządowi — prosimy o zaproponowanie innego terminu, ale prosimy wziąć pod uwagę, że mamy już terminarz ustalony i wszelkie przesunięcia w czasie i propozycje bardzo nam utrudniłyby pracę.

Jeżeli Zarząd dopomoże Zakładowi w jego zamierzeniach, już na początku grudnia będzie istnieć przy Zarządzie bursa wyposażona na 10—15 miejsc (łóżka, koce, sieniaki, prześcieradła itd.), oraz czynna, pozostająca pod nieustanną opieką instruktora Zakładu — świełlica.

Sprawa poruszana w tym wezwaniu jest tak doniosła, że napewno nie będzie ani jednego Okręgu, któryby wobec niej zajął obojętne stanowisko.

Ileż to uczniów gnieździ się pod nieodpowiednią opieką wychowawczą w różnych prywatnych mieszkaniach i nawet w sobotę lub niedzielę nie ma możności, po całotygodniowej pracy i nauce, wziąć czynny udział w życiu kulturalnym narodu. Obecnie dla młodzieży nowe prądy literackie, nowe prądy w sztuce, ba, najczęściej nie zna ona dzieł najlepszych naszych pisarzy, muzyków, artystów, zasług i prac naukowców polskich i obcych. Cały wielki prąd nowej cywilizacji płynie szerokim nurtem obok młodzieży rzemieślniczej. Co więcej, nie tylko młodzież, ale również czeladnicy i mistrzowie, wśród codziennych zmagani o chleb powszedni, nie umieją, czy też nie chcą korzystać z dorobku kultury i oświaty w zakresie pełniejszym niż to jest potrzebne do produkcji i minimum koniecznego życia.

Jeżeli apel Zakładu napotka na przychylny odzew rzemieślników — otworzy przed nimi nowe horyzonty myśli i wiedzy ludzkiej o człowieku i świecie.

Obowiązują nowe taryfy opłat kominiarskich

Wojewoda Pomorski wydał dnia 12 kwietnia 1948 zarządzenie ustalające maksymalną taryfę opłat kominiarskich na obszarze całego województwa pomorskiego.

Powyższe zarządzenie zostało uchylone dalszym zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 7. 10. 1948 z tym, że w miejsce uchylonego obowiązywać będą wydane w tym przedmiocie zarządzenia właściwych władz administracyjnych I instancji, ogłoszone w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim.

W związku z powyższym w Pomorskim Dzienniku Woj. nr 2 ukazały się zarządzenia w sprawie maksymalnej taryfy opłat kominiarskich wydane przez następujących starostów powiatowych: nowomiejskiego, toruńskiego, wyrzyskiego i sępoleńskiego.

Zniesienie ograniczenia przerobu mięsa

Urząd Wojewódzki — Wydział Apropowizacji pismem z dnia 3. XI. 1948 r. L. dz. Apr. Pl-38/5128/48 zawiadomił Izbę Rzemieśniczą, że zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 30. VIII. 1948 r., w którym zabroniono przeznaczać więcej jak 30 proc. mięsa na wyrób wędlin i inny przerób z mięsa otrzymanego z wagi szluki po uboju łącznie z podrobami — zostało odwołane.

Obecnie zatem ograniczenie powyższe nie obowiązuje.

Komunikat Okręgowego Związku Cechów w Bydgoszczy

W związku z odbywającymi się uroczystościami państwowymi jak i innymi o charakterze społecznym, kościelnym, żałobnym itd., Okręgowy Związek Cechów zaleca:

by każdy cech z własnej inicjatywy wysłał poczet sztandarowy wzgl. delegację, nie czekając na specjalne zawiadomienie.

Każdorazowe uwiadomienie cechów o wyżej wspomnianym obowiązku jest niejednokrotnie niemożliwym. Starsi cechów winni zatem w własnym zakresie pamiętać o odbyć się mających uroczystościach, wysyłając poczet sztandarowy wzgl. delegację.

Wiadomości Izby Rzemieślniczej w Olsztynie

Czytanie prasy zawodowej jest najistotniejszym interesem rzemieślnika

Prasa zawodowa jest najcenniejszą pomocą rzemieślnika zarówno w codziennym życiu, jak i też w pracy zawodowej w warsztacie. Z prasy dowiaduje się rzemieślnik o postępach i rozwoju swego zawodu o wynalazkach, źródłach zakupu surowca, rozporządzeniach i sposobach ich stosowania itd. Często się zdarza, że rzemieślnik z drobnej sprawy przybywa do Izby, tracąc cenny czas, opuszczając swój warsztat pracy, a nie rzadko, ponosząc koszty biletów kolejowych. Niejednokrotnie sprowadza rzemieślnika do Izby bezradność wobec konieczności zawarcia z uczniem umowy o naukę rzemiosła. I ta drobna sprawa przeradza się u niego w jakiś trudny do rozwiązania problem. A przecież prasa rzemieślnicza nieustannie porusza te problemy, poucza i daje wskazówki jak należy sobie radzić.

I po co tracić czas i koszty, gdy interesujące rzemieślnika pytanie, zarządzenie, czy ustawa zamieszczono w prasie rzemieślniczej w sposób przystępny i łatwy do zrozumienia.

Często karę pieniężną ponosi rzemieślnik dla braku wiedzy i przez nieświadomość. W jakiej więc dysproporcji stoi wówczas drobny wydatek kilkudziesięciu złotych na prenumeratę tygodnika zawodowego do poniesionej kary pomijając już samo rozoryczenie i stratę czasu przeznaczoną na obronę, poradnictwo i pisanie odwołania.

Wszystko to pochodzi z braku zainteresowania się prasą zawodową.

Rzemieślnik musi zdawać sobie sprawę z roli jaką odgrywa w planie naszej gospodarki narodowej, jeżeli nie chce być usunięty ze swego warsztatu przez nurt nowych przemian i przeobrażeń, które nie mogą i nie powinny być mu obce.

Organem zawodowym dla rzemieślników woj. olsztyńskiego jest „Rzemieślnik Pomorski”, który na łamach swego tygodnika zamieszcza wiadomości Izby Rzemieślniczej w Olsztynie.

„Rzemieślnik Pomorski” zaprasza rzemieślników olsztyńskich do współpracy, obiecując zamieszczać wszelkie uwagi, spostrzeżenia, informacje i artykuły rzemieślników.

Materiał prasowy należy przysyłać p. a. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie — Referat Prasowy, ul. Mazurska 1.

Zebrania nowych cechów.

Nowe cechy branżowe rozpoczęły żywą działalność. Pragnąc poznać bliżej swych kolegów, zasięgnąc ich rady, poznać ich potrzeby i troski, ustalić aktualną listę członków i powołać sekcyjnych terenowych — komisaryczne zarządy cechów zwołują zebrania wszystkich członków cechu.

W zebraniach tych bierze udział Dyrekcja Izby i przedstawiciele „Nadzoru”, wskazując w wygłaszanych przez siebie referatach nowe drogi rozwoju organizacji cechowych i pouczając, jak należy prowadzić biurowość, kasowość i kontrole prac cechu.

14. 10. rb. odbyło się zebranie Cechu Chemicznego, 24 października Cechu Fryzjerów, 25 października Cechu Cukierników — wszystkie w Olsztynie i 17 października Cechu Szewców w Mrągowie, a 31 października Cechu Piekarzy w Piszcu.

O zebraniach ogólnych cechu należy powiadamiać Izbę co najmniej na 14 dni przed terminem.

Każdy świadomy swej roli rzemieślnik woj. olsztyńskiego abonuje i czyta „Rzemieślnika Pomorskiego”.

Zamówienia na prenumeratę należy przysyłać bezpośrednio do administracji Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 10.

Zakaz stosowania blachy cynkowej przy robotach budowlanych.

Nie wolno pokrywać blachą cynkową budynków parterowych oraz stosować jej dla celów drugorzędnych, jak np. przed trzony kuchenne i piece, na skrzynki kwiatowe i pionny wywiewne.

Wolno natomiast blachę cynkową używać do wyłotów ponad połac dachową, do urządzeń odprowadzających wody opadowe, za wyjątkiem typów dwupłaszczowych, do opasań murów ogniowych, kominów i wyskoków ponad dachem celem połączenia z innym pokryciem dachu, do pokrycia dachowego oraz pasów wyskoków, podokienników i elewacji (jednakże przy należytych uzasadnieniach) z zachowaniem kolejności: budynki za-bytkowe, państwowe itd.

Raport zużycia węgla należy prowadzić na drukach, które Izba przesłała cechom.

Z dniem 1 września wprowadzona została taka sama sprawozdawczość z obrotu węglem dla piekarń, jak z obrotu węglem przemysłowym.

Raporty należy wykonywać miesięcznie. Podstawą sporządzenia raportu jest ewidencja prowadzona w zeszytach, których wzór Izba przesłała cechom. Raporty należy przysyłać do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły. Warsztaty, które nie wypełnią powyższego polecenia i nie złożą w terminie raportów, nie otrzymają następnego przydziału węgla.

Klórzy rzemieślnicy powinni należeć do zrzezeń kupieckich.

Rzemieślnicy, którzy zajmują się sprzedażą wyrobów obcych, niewytworzonych we własnym warsztacie, są obowiązani należeć do zrzezeń kupieckich i rejestrować się również w Izbie Przemysłowo-Handlowej. Natomiast rzemieślnicy, którzy sprzedają własne wyroby w pomieszczeniach ściśle połączonych z warsztatem, a nawet w pomieszczeniach oddzielnych, powodujących konieczność wykupienia karty rejestracyjnej (choćby podlegają koncesjonowaniu handlu), nie mają obowiązku rejestrowania swych warsztatów w zrzezeniach kupieckich i Izbie Przemysłowo-Handlowej.

Obowiązek utrzymywania przez piekarzy rezerw mąki.

Piekarnie mają obowiązek utrzymywania 5-cio dniowych rezerw mąki, natomiast hurtownie 2-tygodniowych rezerw celem uniknięcia przerw i niedociągnięć w zaopatrzeniu ludności w mąkę i pieczywo.

Komisje Nadzoru.

Na okres przejściowy do dnia 1 stycznia 1949 r. zostały powołane Komisje Nadzoru, których zadaniem jest czuwanie nad wykonaniem planu dystrybucji mąki i zaopatrzenia ludności w pieczywo. Ponadto komisje będą regulowały i usuwały niedociągnięcia aparatu dystrybucyjnego, będą badać charakter zapotrzebowania na poszczególne gatunki pieczywa i zabezpieczyć produkcję przez magazynowanie odpowiednich gatunków mąki.

Ofiary rzemiosła.

Do ostatniej chwili rzemieślnicy olsztyńscy wpłacili na Pomnik Wdzięczności Armii Radzieckiej zł 11.118. Ofiary płyną. Na Fundusz Wydawniczy Tow. Przyjaźni Polsko-Ra-

dzieckiej rzemieślnicy olsztyńscy wpłacili dołą sumę zł 40.000. Akcja dalszej zbiórki w toku.

Egzamin czeladniczy w Prabutach.

W Prabutach (pow. Szusz) odbył się w dniu 9. X. 1948 r. pierwszy egzamin czeladniczy w rzemiosłach: ślusarstwie i wędliniarstwie. W rzemiosło ślus. złożyło egzamin z wynikiem pomyślnym 10 kandydatów i w rzemiosło wędliniarskim 6 kandydatów.

Konferencje w Delegaturze Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami w Olsztynie.

1. Rzeźniczo-wędliniarska.

W dniu 2 listopada rb. odbyła się w Komisji Specjalnej konferencja w prawie uregulowania skupu zwierząt rzeźnych i mięsa. Z ramienia rzemiosła udział w konferencji wzięli pp: dyr. Izby mgr K. Lisowski, st. cechu Rzeźniczo-wędliniarskiego J. Radzikowski i mistrz rzeźniczo-wędlin. M. Michalski. Na podstawie zarządzenia ogłoszonego w Monitorze Polskim z dnia 20. 10. 1948 r. nr A/76 wchodzi w życie nowe przepisy w przedmiocie uregulowania rynku mięsnego i zakupu żywca.

Z dniem 1. 11. 1948 r. rzeźnicy prowadzący warsztaty mogą zakupywać żywiec i nierogaciznę w promieniu 10 km od miejsca prowadzenia rzemiosła i wyłącznie na podstawie posiadanej karty rzemieślniczej.

Nie wolno rzeźnikom zakupywać bydła i nierogacizny w miejscu spędu bydła, który jest organizowany przez Centralę Mięsną w następujących miejscowościach: Miłomłyn, Małdyty, Biskupiec k. Iławy, Borki, Jedwabno, Biruty, Miłakowo, Kisielice, Miłnary, Muszaki, Marwałd, Dąbrowno, Jelenie, Szkołowy, Górowo Iław., Jeziorany, Bartoszyce, Świątki, Barczewo, Lutry, Czerwonka, Jankowo, Reszel, Sepolów, Skandawa, Barciany, Lenkieni-kowo, Węgorzewo, Szokowo, Biała Piska, Pisz.

Rzeźnik udający się w teren po zakup żywca powinien się zaopatrzyć w rejestralne odpisy karty rzem. i karty rejestracyjnej. Rolnik może przewozić bydło i nierogaciznę bez ograniczeń. Ponadto w surowiec można się będzie zaopatrywać w Centrali Mięsnej w Olsztynie, która opracowuje rozdzielnik na 45 ton zaopatrzenia wolnorynkowego dla warsztatów rzemieślniczych.

Na targowicy miejskiej w Olsztynie Centrala Mięсна nie będzie czyniła zakupów.

Rzeźnia Miejska w Olsztynie będąca centrum przemysłu mięsnego o przelotowości maksymalnej 140 sztuk będzie rozszerzona przez wmontowanie drugiego kotła.

Konferencji przewodniczył prezes Komisji Specjalnej p. Żurawski.

2. Konferencja piekarska.

W dniu 4 listopada rb. odbyła się w lokalu Komisji Specjalnej pod przewodnictwem jej prezesa p. Żurawskiego konferencja piekarska, w której poza przedstawicielami Państwowych Zakładów Żywności, Państwowej Centrali Handlowej „Spotem”, Izby Przemysłowo-Handlowej, wzięli udział z ramienia rzemiosła pp.: Eugeniusz Szpaderski, wicedyrektor Izby Rzem. w Olsztynie, K. Bieliński nac. Wydz. Ekonom. tejsze Izby i Stanisław Węgielnika, st. Cechu Piekarzy.

Ze względu na zniesienie zaopatrzenia kartkowego z dniem 1. 11. 1948 r. należy zorganizować rozdział mąki w taki sposób, by nie było żadnych mankamentów i przerw w zaopatrzeniu ludności. Dalej podniósł p. prezes Żurawski zarzuty, że nie wszystkie

młyny w Polsce wykonują należycie plan przemiatu, że niektórzy piekarze wstrzymują się od nabywania mąki w okresie przejściowym itd. Ostrzegł piekarzy, że nie wolno im nabywać mąki z ukrytych źródeł a jedynie w dystrybucji urzędowej, tj. PCH i „Spotem”. Ze względu na obciążenie młynów państwowych i spółdzielczych PZZ włączyło część prywatnych młynów do przemiatu celem należytego wykonania planu. Podniesiono „lewy” przemiat zboża w młynach wobec czego p. przewodniczący niezwłocznie wydał polecenie inspektorom terenowym w przedmiocie dokonywania systematycznej kontroli młynów.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa worków papierowych, które dystrybutorzy z konieczności narzucają piekarzom, obciążając ich całkowicie w rachunku wartości worka, wynosząca zł 40,— i nie przyjmują z powrotem worków tych po zużyciu. Zgodzono się z tym, że jest to dla piekarzy obciążenie niesłuszne, gdyż nie oni ponoszą winę załadowania mąki do worków papierowych lecz przeciwnie jest to wina powolnej rotacji worków, której konsekwencję ponosić powinien wyłącznie dystrybutor. Postanowiono w tej sprawie zwołać specjalną konferencję, na której sprawa ta będzie zatawiona na właściwej płaszczyźnie.

Stwierdzono, że spółdzielczość ma kredyty zapewnione. Jednakże rzemiosło, które miało otrzymać kredyty w Banku Zw. Spółek Zarobkowych na 5-cio dniowy zapas mąki dotychczas kredytów tych nie otrzymało.

Stwierdzono, że na terenie woj. olsztyńskiego zaopatrzenie w mąkę i pieczywo odbywa się bez żadnych zakłóceń, normalnie i wg planu, Nie mniej p. prezes Żurawski ostrzegł o surowej odpowiedzialności za uchybienie i niesposobienie się do obowiązujących przepisów.

WYKAZ

egzaminów mistrzowskich i czeladniczych przeprowadzanych przez Izbę Rzemieślnicza w Olsztynie w m-cu października.

EGZAMINY MISTRZOWSKIE

w rzemiośle stolarskim:

Bieniasz Hipolit, Ciesielski Wiktor, Świniarski Wacław, Olszewski Stanisław, Czerwinski Jan, Knuth Józef, Jankowski Stanisław, Rudnicki Zygmunt, Turski Wiktor, Konarski Stefan, Borkowski Jan, Klimowicz Edward, Kierys Konstanty, Boczek Marian, Szymański Feliks.

Kącik piekarski

Chleb a kartofel

III

Polska przoduje w spożyciu ziemniaków

Według ostatnich danych przeciętne roczne spożycie ziemniaków przez jednego mieszkańca wyraża się największą ilością bo 768 kg na głowę w Polsce.

Poza Polską, jedynie w Niemczech, spożywa się ponad 700 kg ziemniaków na głowę, podczas gdy w innych krajach nie dochodzi się do 500 kg.

Przeciętny konsument zjada do 70 roku życia około 6.000 kg kartofli.

Światowy roczny zbiór kartofli wynosi około 6 bilionów buszli, — jest wart więcej niż roczna produkcja złota i srebra łącznie.

W spożyciu cukru przoduje Dania — 50,4 kg na głowę, pszenicy Francja — 257 kg, żyta Litwa — 244 kg.

Kartofel posiada bardzo wiele odmian. Pięćdziesiąt lat temu w uprawie znajdowało się około 600 różnych gatunków.

Dla zaoszczędzenia zapasów nafty wyrabiano w Niemczech przed wojną jako pali-

w rzemiośle kowalskim:

Dąbkowski Stefan, Wolanowski Władysław, Peplowski Ignacy, Sikorski Jan, Kubiałowicz Klemens, Kesler Wiktor, Mostek Józef, Warmiński Leon, Poniewasz Adolf, Wiśnicki Józef, Bucior Władysław, Lisowski Michał, Polonis Jan, Miskowski Stanisław, Stankiewicz Edmund, Nałęcz Mieczysław, Żegliński Leon, Chodkowski Marian, Fiertek Józef, Skolmowski Franciszek.

w rzemiośle ślusarskim:

Maksimowicz Edward, Prokop Stanisław, Duszyński Zygmunt, Gudaniec Władysław, Kubiak Michał, Sulżyński Michał, Jankowski Wacław, Rudziński Zygmunt, Lewczuk Aleksander, Krajewski Zenon, Chmielewski Romuald, Borkowski Leon, Derebecki Franciszek, Garbaczewski Leon, Ziółkowski Józef.

w rzemiośle szewskim:

Mackiewicz Edward, Łączyński Kazimierz, Krawczyński Stefan, Kieszkowski Henryk, Czerwinka Edward, Krzęsiński Stanisław, Jeżnach Tadeusz, Szymborski Wincenty.

EGZAMINY CZELADNICZE

w rzemiośle stolarskim:

Miller Aleksander, Iwaszko Wacław, Pauk-szto Franciszek, Goluch Stefan, Banacki Józef, Janowski Stanisław, Zieliński Ksawery, Szulc Jan, Waszczuk Mikołaj, Bobowski Edward, Litwin Stefan.

w rzemiośle kowalskim:

Napiórkowski Henryk, Wiski Zygmunt, Grudziński Józef, Płaskociński Józef, Ciski Franciszek, Parys Czesław, Borysewicz Czesław, Gołębiowski Wacław, Kurowski Jan, Michalkiewicz Stanisław, Dobrosielski Franciszek, Duchniewicz Franciszek, Licznarski Jan, Grzybowski Czesław, Mroczek Jan, Głębocki Bazyli, Bagiński Stanisław, Uqarynko Mikołaj, Wachol Stefan, Jeziorowski Emil, Oleksiak Stanisław, Derwecki Jan, Sobolewski Tadeusz, Gajdulewicz Franciszek, Trąbka Edward, Cwalina Witold, Wolanowski Władysław, Gołębiowski Władysław.

w rzemiośle krawiectwa męskiego:

Kowalski Wincenty, Zemel Mieczysław, Giesek Stanisław, Kacprzycki Mieczysław, Rembała Czesław, Brzozowski Paweł, Słazewski Zdzisław, Kot Stanisław, Kmita Wojciech, Smół Zygmunt, Tatan Jan, Szczęsny Leon, Adamowicz Jan, Parniewicz Bronisław, Węgier Jan, Bidas Antoni, Gołaszewski Ed-

ward, Gołębiecki Czesław, Mokrzecki Józef, Piąsecki Stefan, Gasperowicz Wacław, Graczyk Antoni, Gołota Lucjan, Gula Władysław, Musiejuk Franciszek.

w rzemiośle ślusarskim:

Romanow Jan, Wesołowski Zdzisław, Szynka Jan, Babecki Stanisław, Rumiński Leon, Lewandowski Bolesław, Licznarski Stanisław, Zarębski Marian, Marchlewski Edward, Gosłomczyk Jan, Rogacki Henryk.

w rzemiośle wędliniarskim:

Maliszewski Jerzy, Dzeżyk Leon, Czenkusz Stanisław, Pakalski Leon, Czajka Jan, Tomczak Józef.

w rzemiośle murarskim:

Siemiński Wiktor, Staruszkiewicz Lucjan, Chiliński Tadeusz.

Umów o naukę rzemiosła zarejestrowano w tut. Izbie w m-cu października 49.

Z LĘBORKA

Bolączka trapiąca piekarzy lęborskich, na pewno jest też „udręką i wielo innych właścicieli piekarni, dlatego pozwalam sobie prosić o radę w sprawie następującej:

Piecy „rurkowe” nielitościwie „nawalają”,

W szeregu piekarni następowały (w różnym czasie) wybuchy, powodujące przykre następstwa: rujnacji pieta, wysadzenie ścian itp., — na szczęście — na raz! — bez ofiar w ludziach.

Ponieważ wypadki tego rodzaju są dość częste — starostwo lęborskie wezwało piekarzy i zaproponowało sprowadzenie specjalisty, który zbada przyczyny i oszacuje zdolność produkcyjną piecy, zagrożonych i innych, względnie da wskazówki zabezpieczenia.

Ponieważ nie znamy firmy, która sprawuje w. w. prace — prosimy uprzejmie Sz. Redakcję o podanie adresu przedsiębiorstwa, z którym nawiązalibyśmy kontakt.

A. Wojciechowski.

Od redakcji

Przytaczamy list w całości oraz zwracamy się do pp. piekarzy o złożenie odpowiedzi na adres redakcji, które następnie skierujemy do Lęborka.

upamiętnione w licznych znanych daniach francuskich.

Chińczycy szcycą się tym, że potrafią z ryżu przyrządzić dwieście różnych potraw.

Przynajmniej, Polakom każdy, że, co do kartofli, jesteśmy nie gorszymi specjalistami.

Mistrzami zaś od karmienia ludzi (w czasie wojny i w obozach) — chlebem z wrzosa, kory sosnowej, trocin, gipsu i mielonej stomy, — do którego jako luksus dodawano pewien mały procent miążdżonych oskrobiny z kartofli — są Niemcy.

Niejedzono „taki” chleb po paru dniach zamieniał się w szczątkę.

Rosjanie (w wojsku) naszych kmiotków-rekrutów zwali „kartoszka”.

W sprzeczce z „Italiąncami” — Włochami przezwanymi „makaroniarzami” — nawzajem otrzymujemy: „Ty, Pyra!”

Kartofel jak widać zrósł się z nami nie bez znaczenia.

Tak więc kartofle, z powodu możliwości wszechstronnego niemal zastosowania, stały się dla nas nieocenionym artykułem w życiu codziennym.

A że kartofel jest „w mundurze” — należy mu się tym bardziej — cześć!

C. d. n.

Aleksander Wojciechowski.

Szewcy bydgoscy przystępują do wykonania prac w transakcjach wiązanych

Realizacja prac w transakcjach wiązanych znajduje coraz większe zastosowanie i to prawie we wszystkich województwach Polski. Na terenie Pomorza przystąpiły do tej akcji już cechy bieliźniarskie, a ostatnio szewcy bydgoscy rozpoczynają pierwszą serię wykonania prac. W tym to celu Cech Szewców i Cholewkarzy zwołał w dniu 2 listopada br. w sali Resursy Kupieckiej zebranie informacyjne.

Zagajenia zebrania dokonał prezes Okręgowego Związku Cechów p. Łukaszewski, przedstawiając zebranych nowomianowany komisaryczny zarząd w składzie: st. cechu — Mikołaj Poboc, sekretarz — Apolinary Bociek, skarbnik — Franciszek Paszek. Następnie oddał przewodnictwo zebrania w ręce st. cechu p. Poboc, który po przeczytaniu porządku obrad przedstawił cel dzisiejszego zebrania.

Jako pierwszy przemówił p. Łukaszewski, wspominając o odbytej w Warszawie naradzie rzemiosła PPR i PPS, w której wiceminister Szyr zapewniał, iż Rząd będzie zawsze popierał drobne rzemiosło (wprowadzając dla nich szereg ulg). Dalej zwraca uwagę na ważność i korzyści jakie dadzą rzemiosłu wprowadzone w czyn prace w transakcjach wiązanych. Należy zatem zrozumieć to, że Państwo daje rzemiosłu pracę, lecz rzemiosło za bardzo bojaźliwie przystępuje do jej realizacji.

Kierownik Pomocniczej Spółdzielni Cechowej Szewców i Cholewkarzy p. Kaczmarczyk zapoznał zebranych ze stroną techniczną wykonywania prac wiązanych. Spółdziel-

nia Cechowa będzie w tych pracach brygadziwą, rozdzielając surowiec wykonawcom oraz odbierając gotowe już buty. Całość wykonanej pracy oddaje następnie do Rzemieślniczej Centrali. Dalej zapoznaje zebranych z formalnościami, z której wynikało, że każdy szewc winien złożyć do Rzemieślniczej Centrali wniosek o przyjęcie go do wykonywania prac w transakcjach wiązanych, opinię z cechu ze strony moralnej i fachowej (opinia prócz tego potwierdzona przez Izbę Rzemieślniczą), uwierzytelniony odpis karty rzemieślniczej i skarbowej (przez Wydział Przemysłowy). Dalej wymagana jest gwarancja do 50 tys. zł weksel z 1 żyrem, od 50 — 100 tys. zł weksel z 2 żyrami, ponad 100 tys. zł gwarancja bankowa. Odbiór prac dokona komisja odbiorcza, składająca się z kierownika Pom. Spółdzielni Cechowej i 2 członków z cechu. Uzupełnienia wygłosił przybyły w międzyczasie dyr. Rzemieślniczej Centrali p. Cofka, wyjaśniając niektóre wątpliwe sprawy wyłonione w dyskusji oraz zapewniając, iż do tych prac postara się o przędzę.

W komunikatach zarządu sekr. p. Bociek przeczytał pismo z Izby Rzemieślniczej w którym ostrzega się przed kupnem skór z wolnego rynku oraz od nieznanymi osobami. Dalej pismo od Związku Inwalidów Wojennych w sprawie przyjęcia jako uczni w zawodzie szewskim i cholewkarzem inwalidów wojennych oraz instrukcji o rejestracji rzemieślniczej.

Na zakończenie st. cechu p. Poboc podał do wiadomości, że sekretariat cechowy mieścić się będzie przy ul. Pomorskiej 28.

Z kwartalnego zebrania Cechu Kowali w Bydgoszczy

W „Domu Rzemiosła“, w dniu 16 listopada br. odbyło się kwartalne zebranie Cechu Kowali w Bydgoszczy pod przewodnictwem st. cechu p. Zielińskiego.

Po przeczytaniu protokołu nastąpił wpis nowych uczniów do księgi cechowej. Dłuższą część zebrania zajęło wyczytanie rozdziałnika węgla przydziałowego oraz instrukcji w sprawie jego zużycia. St. cechu podaje do wiadomości członkom, iż to jest ostatnie zebranie w składzie starego zarządu, oraz, iż następne zawiadomienia o zebraniu podane będą tylko w „Rzemieślniku Pomorskim“, a osobnych zawiadomień listownych więcej się nie będzie wysyłać.

Obecny na zebraniu prezes Okręgowego Związku Cechów p. Łukaszewski apelował do członków, by darzyli nowy zarząd komisaryczny pełnym zaufaniem i jak najdalej idącą współpracą.

W wolnych głosach poruszono szereg bolączek fiskalnych oraz stwierdzono brak pracy kowali na wioskach, przytaczając różne przyczyny, które się ku temu złożyły. Bardzo dobitnie i pouczających odpowiedzi udzielił przybyły w międzyczasie wiceprezes Zw. Izby Rzemieślniczych R. P. p. Fiołka, zaznaczając, że należy wszystkie te bolączki składać na piśmie do zarządu cechu, który następnie oddaje je łącznie do Okręgowego Związku Cechów.

Pogłębiajmy przyjaźń polsko-radziecką

Uroczyste zebranie pracowników Izby Rzemieślniczej

Z inicjatywy Dyrekcji Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy odbyło się ostatnio zebranie pracowników tej instytucji łącznie z pracownikami Rzemieślniczej Centrali Zaopatrzenia i Zbytu, Okręgowego Zw. Cechów i wydawnictwa „Rzemieślnika Pomorskiego“. Zebranie miało charakter uroczysty i poświęcone było sprawie pogłębiania przyjaźni polsko-radzieckiej. Sala konferencyjna Izby Rzemieślniczej została na tę uroczystość odpowiednio udekorowana. Uroczystość zagał krótkim słowem wstępnym dyrektor Izby ob. Józef Werno, witając m. in. prezesa Izby Rzemieślniczej ob. Kuczmę oraz przybyłych gości i pracowników.

Z kolei referat na temat „Dlaczego przyjaźń?“ wygłosił naczelny redaktor „Ziemi

Pomorskiej“ Jerzy Jacyna, Mówca w sposób żywy, barwny i przekonujący przedstawił logiczne i uczuciowe przesłanki przyjaźni polsko-radzieckiej.

W części artystycznej deklamacje słownych utworów wygłosili pracownicy Izby ob. ob. Suchankowa, Szczutowski i Siennicki. Uroczystość zakończono odśpiewaniem Międzynarodówki.

KOMUNIKAT

Cech Szewców i Cholewkarzy zawiadamia swych członków, iż sekretariat cechu mieścić się przy ul. Pomorskiej 28.

Aleksander Wojciechowski

Fragment
z „Opowieści piekarsza“

Wędrowka

XII

Przerwany sen o minionej wędrowce przychodzi znów jak zjawia najmiłsza i prowadzi wśród polnych ścieżyn na skraj, skąd na wsze strony świata ogarniasz wzrokiem krajobrazy najponętniejsze.

Każda napotkana rzeczółka natręcza wędrowcowi kąpiel, wypranie koszuli i onucek.

Możesz tego dokonać w tajemnicy przed światem, — wypławić się jak bóbr, wypocząć na stonku jak krokodyl — odespać się za wszystkie czasy, — nikt cię przy tym nie okradnie.

Tak. Piekarsz, gdy się wyrwie ze swej nory i spojryza na biegnącą przed nim drogę — nie wytrzyma.

Nienasycony potomek włóczęgów, żądny czarodziejskich pejzaży, przygód w wiecznej pogoni za nowością.

Ubranie, obuwie i kurz na nim, mówią o mijanych stronach, miastach, a może i krajach.

Niejeden prostaczek piekarsz, który umie skrętnie obserwować, — przez podróż zgromadził w sobie wielką wiedzę praktyczną, tak niezbędną w życiu, — bo nauczycielem jego byli ludzie, miasta, obyczaje.

A mimo różnych, czasem pikantnych, w drodze napotykaných okoliczności, wędrowiec wie o tym — a przynajmniej wiedzieć powinien — że pielgrzymka wędrowna, polega nie tylko na wyszukiwaniu warsztatów piekarskich, związków, cechów czy gospód, dla otrzymania tam „geszenku“, ani też na pobieżnym przemierzeniu przestrzeni.

Wędrowka właśnie najwięcej uprzystępnia rzemieślnikowi zwiedzenie, obejrzenie skarbow krajowych, historycznych, daje możliwość przestudiowania zdobyczy kulturalnych i takich osobliwości, jak dzielnic albo ośrodków wybitnie gospodarczych, przemysłowych, źródeł mineralnych, cudów techniki, rodzajów dróg i komunikacji lądowej, morskiej, powietrznej ect.

Bez przyswojenia tych rzeczy toś „tuman“.

Toteż z wielką ciekawością rozglądasz się po okolicy pełnej tych bogactw.

Już z daleka pociągają cię obrazki wiele obiecujące.

Zobaczysz i wioski i ludzi takich, jakich żeś jeszcze nie widział. Zobaczysz takie rzeczy o których nawet nie przypuszczałeś, że będziesz je oglądał.

A łan, bór, rzeka, las, przestrzeń dadzą ci wszystko, olśnią cię potęgą swej mocy przedziwnej, dadzą podnieść do walki z życiem.

Bywa, że nierzaz wzbudza cię wielka tęsknota za widokiem cichej wsi, swego domu, w którym się ułożył — wychował.

Tu zapragniesz żyć, innym lepszym życiem, tu twa ucieczka i schron przed ludźmi złej woli, przed zgrają hien zmaterializowanych.

Łany to twoi przyjaciele, krze twe drухy, tu cię nikt nie wyśmieje.

Na wędrowce spotkasz najczęściej takich, którzy nie znają ojcowskich proków, a których coś rzuciło w szeroki świat.

I nikt po takim nie płacze, gdy odchodzi i nikt go nie wita, gdy przychodzi. Domem tych ludzi to wieczna gorączka tułania się.

Ale utrudzonego — sprawiedliwego — kołysz do snu, — cichy ptactwa śpiew i poszum lasu i zefirka wiew. Jutro znów w drogę daleka — Bóg go otacza opieką.

SKRZYŃKA ZAPYTAŃ

Zapytanie

Egzaminu czeladniczego, do którego stanąłem przed kilku tygodniami nie złożyłem. Mam go powtórzyć po 3 miesiącach. Nadmieniam, że naukę już dawno ukończyłem. Pobierałem w trzecim roku 8 zł na godzinę. Obecnie zwróciłem się do Rady Zakładowej naszego przedsiębiorstwa o podwyższenie mi wynagrodzenia godzinowego. Spotkałem się z odmową. Nadmieniam, że wspomagam matkę niezdolną do pracy. Proszę o wyjaśnienie czy należy mi się podwyżka i jaka?

Odpowiedź

Jeżeli ukończył Pan naukę, to stawkę przewidzianą w umowie o naukę nie mają już do Niego zastosowania. Obowiązywały one tylko w okresie pobierania nauki, który czas już przecież minął. Wyjaśniamy przy tym, że stawka w 3-cim roku nauki, jeżeli podlegał Pan obowiązkowi szkolnym, wynosi 10 zł na godzinę, a nie 8 zł. Obecnie, ponieważ nie jest Pan w posiadaniu świadectwa czeladniczego, czyli tzw. dowodu pełnej kwalifikacji w swoim zawodzie, nie przysługuje Panu wynagrodzenie czeladnika. Natomiast przysługuje Panu wynagrodzenie przysługujące robotnikowi do czasu złożenia egzaminu czeladniczego. Wysokość wynagrodze-

nia dla przyuczonych robotników określa umowa zbiorowa. Jeżeli dla zawodu, w którym Pan pracuje takiej umowy nie zawarto, to obowiązuje wynagrodzenie dla przyuczonych robotników według umowy zbiorowej; można dowiedzieć się w Pow. Radzie Związków Zawodowych lub ewent. O. K. Z. Z. O wysokości wynagrodzenia płaconego w pewnej grupie pracowników przyuczonych, dla których umowy zbiorowej nie zawarto można dowiedzieć się we właściwym cechu.

Komunikat

Zarząd Miejski — Zarząd Nieruchomości Miejskich w Pile przeprowadza obecnie większą ilość remontów mieszkań na terenie miasta Piły. Koszt tych remontów wyniesie w przybliżeniu 10.000.000 zł. Roboty będą honorowane według cen urzędowych.

Do wykonania powyższych prac Zarząd Miejski w Pile zgłosił zapotrzebowanie na następujących fachowców: murarzy, malarzy, zdunów, dekarzy, blacharzy i stolarzy.

W związku z terminowym dokonaniem remontów oraz brakiem na miejscu odpowiednich przedsiębiorstw Zarząd Miejski prosi o możliwie niezwłoczne skontaktowanie się celem podjęcia prac.

Izba Rzemieślnicza podając powyższe do wiadomości prosi o bezpośrednie porozumienie z w. w. Zarząd Miejskim reflektujących na podjęcie omawianych robót.

Zagubione dokumenty

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w zawodzie stolarskim, złożonego w dniu 13 października 1923 r. w Łasinie na nazwisko Matuszewski Bronisław, urodzony dnia 7. 4. 1905 r. w Łasinie.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle szewskim, złożonego w dniu 22. 7. 1935 r. w Tczewie, na nazwisko Brodnicki Józef, urodzony dnia 19. 3. 1914 r. w Rożentalu, pow. Tczew.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle ślusarskim, złożonego w dniu 27. 4. 1938 r. w Gdyni, na nazwisko Malotka Józef, urodzony 2. 11. 1914 r. w Redzie, pow. Morski.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle szewskim, złożonego w dniu 15. 1. 1929 r. w Grudziądzu, na nazwisko Osmański Stanisław, urodzony dnia 16. 11. 1909 r. w Grucie, pow. Grudziądz.

Uwaga fotografowie!

Pomocznica Spółdzielnia członków Cechów Fotografów — Bydgoszcz — Toruń — zawiadamia swych członków, że w dniu 1. 11. 48 przeniosła swój lokal handlowy z ul. Długiej 39 na ul. Dworcową 18.

Poleca:

Z dostaw reparacyjnych błony „Agla” form. 9 × 12, 12 × 16,5, 13 × 18. Papier Kodak Bromesko 44.

Produkcji krajowej:

Papiery drobnoziarniste oraz klisze. Magnezje, Hydrochinom i utrwalacz.

INFORMATOR BRANŻOWY

Zakład reparacji maszyn biurowych

J. SKARBONKIEWICZ

Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Zakłady elektro-mechaniczne

„Magneto“, Fr. Graczkowski,
Bydgoszcz, Król. Jadwigi 27, tel. 34-17

KL. GREGORKIEWICZ

Bydgoszcz, Dworcowa 20, tel. 29-07

Tokarstwo w drzewie

F-a IGNACY FRITZ

Bydgoszcz, Plac Poznański 6.

Zakład fotograficzny

„BOBO“, J. JAŁOSZYŃSKI

Bydgoszcz, Dworcowa 10, tel. 17-72

Warsztat naprawy radio-odbiorników

K. NOWAK

Bydgoszcz, ul. Długa 1.

Pracownia cholewek

JAN NAWROCKI

Bydgoszcz, Dolina 37.

Pracownia obuwi

TEODOR WOŹNY

Bydgoszcz, Podwale 1.

Zakład mechaniczny

ANTONI DULA

Inowrocław, Poznańska 27, tel. 16-77

Pracownia cholew angielskich

FELIKS BŁAJA

Bydgoszcz, ul. Poznańska 20

STOLARNIA — drabinki malarskie i domowe

FR. RYBARCZYK i Ska

Nakło n. Notecią.

SZCZOTKI TECHNICZNE

wszelkiego rodzaju oraz wszelkie prace w zakres szczotkarstwa wchodzące wykonuje

Z. ZAKRZEWSKI

TORUŃ, Św. Katarzyny 3

I a węgiel bukowy

I a kłt szklarski

poleca

Marian Rzekięcki

BYDGOSZCZ

ul. Emili Piater 17

Elektrody do spawania

łukiem elektrycznym

Uchwyty do elektrod

Proszki do spawania

Węgiel drzewny bukowy

poleca

SPAWOTECHNIKA

Bydgoszcz, Podolska 31, tel. 12-57

J. A. DRAŹKOWSKI i S-ka

BYDGOSZCZ, UL. WYZWOLENIA 1

(przy Placu Ign. Daszyńskiego)

Polecamy:

podszewki i przybory krawleckie

Firma nagrodzona brązowym medalem na Wystawie Przem., Rzem. i Handlu w Bydgoszczy

Zezwala się na przedruk artykułów z podaniem źródła.

„Rzemieślnik Pomorski“ — redaguje kolegium. Wydawca: Związek Cechów w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 10

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Jagiellońska 10, tel. 24-63. Administracja przyjmuje interesantów codz. od godz. 10 do 13.

Redakcja czynna codziennie (oprócz soboty) od godz. 10 do 12-tej.

Abonament: miesięcznie — 50 zł, kwartalnie — 150 zł.

Konto czekowe PKO Bydgoszcz VI-340

Ceny ogłoszeń: 15 zł za 1 mm 1-szpaltowy.

Drukarnia Spółdz. Wyd. „Zryw“ z o. u., Bydgoszcz 6140 — E 481562